

KNODSE, De, tijdschrift, uitgegeven te Eernegem van 1889 tot 1900.

De Knodse was radicaal flamingantisch, Tolk der West-vlaamsche studenten, gedrukt bij Edmond Laga te Eernegem, duidelijk als een afstraffing bedoeld van de sinds 1885 verslachte Vlaamsche Vlagge (de nawerking van het incident van Tielt, „de ruitenbrekers”, was niet diep genoeg). Voornaamste promotor was Aloïs van de Vyvere, afgestudeerd aan het Tieltse college, eveneens in het jaar 1889 en uiterst actief in Leuven, in *Met Tijd en Vlijt*, tot juli 1893. Daarna trachtte Van de Vyvere in Gent zijn carrière op te bouwen.

De Knodse betekende van 1889 tot '93 een vertaling in studententermen van wat er elders, maar dan voornamelijk in West-Vlaanderen, aan progressieve ideeën loskwam. In de eerste plaats sloot het blad aan bij de stroming van *De Klauwaert*. Van 1890 af was die invloed op Aloïs van de Vyvere, Emiel Vliebergh en Harry Priem duidelijk. Volkomen in de lijn van de Brugse Klauwaert verscheen *De Knodse* in april van dat jaar met een rouwrand, vanwege het bisschoppelijk verbod aan de studenten deel te nemen aan de goudslag van Roeselare, en dit ondanks het feit dat *De Vlagge*, *De Student* en het hoofdbestuur van het Davidsfonds zich positief hadden uitgesproken tegenover enkele liberalisatiemaatregelen in de Westvlaamse colleges in maart 1890. Het was *De Knodse* niet ontgaan dat het amendement-Coremans toch verworpen was. Daarenboven zag promotor Van de Vyvere de doelstellingen van de V.B. breder dan de taalstrijd, getuige zijn bijdrage onder het pseudoniem Seagull in *De Vlaamsche Vlagge* van Pasen 1890: „Het is geen enkele taalstrijd dien wij voeren: wij streven naar de herwording van ons kersten Vlaanderen...”

De Knodse stond ook vrijer tegenover de tendens tot samenwerking tussen katholieke en liberale jongeren; merkwaardigerwijze ook Hugo Verriest, die op 12 mei 1890 te Gent bij de Rodenbachsvrienden te gast was. Doch Bols, Muyltermans en Drijvers stonden onverzoenlijk tegenover deze toenadering.

Na 1893 verslachte ook *De Knodse*. Bovendien ging de leiding van *De Vlaamsche Vlagge* in 1894 over in handen van Robrecht de Smet. Dat betekende een weliswaar sterkere Nederlandse strekking, maar tevens een heraanknopen bij de flamingantische traditie van het tijdschrift vóór 1885, buiten het christen-democratisch streven om.

LITERATUUR: *Jaarboek van het Davidsfonds* (1892 en 1893); - L. Dosfel, *Geschiedenis van de Vlaamsche Studentenbeweging* (1924); - *Geschiedenis van het Tieltsse A.K.V.S.*, in *De Zondag* (18 oktober 1952); - M. Cordemans, *Dr. Laporta en „De Student”* (1959); - L. Wils, *De Vlaamse studentenbeweging in het aartsbisdom Mechelen in de 19^e eeuw*, in *Kultuurleven* (mei 1960, p. 272-283); - R. van Eënoo, *De pers te Brugge 1792-1914. Bouwstoffen* (Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, Bijdragen 20, 1961); - R. Vanlandschoot, *Robrecht de Smet en de studentenbonden in West-Vlaanderen. V Leuven, o schone dagen*, in *Halletorentje*, jg. 14, nr. 4 (november 1967, p. 161-172); - R. Vanlandschoot, *De studentenbonden in West-Vlaanderen en de wet van 1883*, in *De Leiegouw* (1968, p. 187-197; 1969, p. 159-168; 1970, p. 159-172); - H. Degraer e.a., *Repertorium van de pers in West-Vlaanderen* (Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, Bijdragen 48, 1968); - R. Boudens, *Kardinaal Goossens en de Vlaamse Beweging*, in *De Maand*, jg. 13, nr. 4 (mei 1970, p. 231-241); - *Centrale Kranten- en Tijdschriftencatalogus van West-Vlaanderen* (1971,

tweede uitgave); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, IV (1971, tweede uitgave).

ROMAIN VANLANDSCHOOT